

ЮВІЛЕЇ

УДК 140.8(09)(655)

Т. В. Олянишен

Національний лісотехнічний університет України

КВІТКОВИХ СПРАВ МАЙСТЕР

(до 75-річчя з дня народження Е. Т. Лазаренка)

Стаття написана з нагоди ювілею багаторічного завідувача кафедри технології друкарсько-обробних процесів, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Едуарда Тимофійовича Лазаренка і містить не лише слова подяки, а й конкретні факти зі спілкування з Ученим.

Літом цього року виповнюється сімдесят п'ять років від дня народження професора кафедри технології друкованих видань та паковань Української академії друкарства Едуарда Тимофійовича Лазаренка. Едуард Тимофійович — багаторічний завідувач кафедри технології друкарсько-обробних процесів, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, автор та співавтор більше чотирьохсот наукових і навчально-методичних публікацій, серед яких сто авторських свідоцтв та патентів на винаходи України й СРСР, США, ФРН, Франції, Японії. Під його керівництвом та за консультацією більше тридцяти науковців виконали і захистили дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата технічних наук.

Про Едуарда Тимофійовича Лазаренка — Вченого з великої літери, уже написано чимало. У зв'язку з ювілеєм до сказаного, безперечно, будуть додані слова подяки та захоплення, поваги від колег-науковців, учнів та друзів, тобто людей визнаних і шанованих у суспільстві. Сподіваюсь, мій досвід спілкування з професором Лазаренком стане також декому в нагоді.

Яким оманливим може бути перше враження

1996 року я вступила в аспірантуру. Науковий керівник тоді працював на кафедрі, яку очолював Едуард Тимофійович Лазаренко, отож уся моя наукова робота проводилася в основному на кафедрі друкарсько-обробних процесів. Стосунки у керівника з Едуардом Тимофійовичем були непростими, отож і мені іноді було непереливки. Згадую тодішнє своє сприйняття професора Лазаренка — недосяжність, строгість, надзвичайна вимогливість до інших... Покладаючи руку на серце, наше з Едуардом Тимофійовичем спілкування носило характер спорадичний і інколи залишало у мене деякий неприємний осад на душі.

Пригадую, якось захищався мій дипломник, правильніше сказати, роботою керував мій науковий керівник, проте, як часто у житті трапляється, керівництво було загальним, а поточні питання вирішував дипломник зі мною. На

захисті Едуард Тимофійович розкритикував роботу, як прийнято казати, на пух і порошок, а згодом у аспірантській дісталася за неї і мені на горіхи. Сказати, що була у відчаї, — нічого не сказати: друзі ледь заспокоїли від нагінки, влаштованої мені професором Лазаренком. Отож панічний страх, який відчувала у відношенні до Едуарда Тимофійовича, заради справедливості слід визнати, мав і певну основу.

Згодом мій науковий керівник перейшов працювати на іншу кафедру, а там змінив організацію, переїхав у інше місто. У мене народилася друга дитина... Тільки після певного часу я повернулася до наукової діяльності. Як з'ясувалося, за час, що минув, виникла маса непереборних обставин, які усвідомила не відразу, — керівник далеко, контакти епізодичні (а згодом якось взагалі зійшли нанівець), з дослідженнями не було певної зрозумілості, тобто виникла ситуація, коли не знала, що робити, як робити, й навіть.

Справжній учений схожий на садівника

Якось Едуард Тимофійович Лазаренко поцікавився, чим займаюся. Поділилася своїми сумнівами щодо роботи, змалювала ситуацію, що склалася. Зовсім неочікувано для мене Едуард Тимофійович запропонував свою допомогу. Професор ознайомився з моїми публікаціями та результатами роботи. Спочатку зустрічалися принагідно, потім щораз системніше: раз на місяць, раз на тиждень. Поступово наші зустрічі стали регулярними. Едуард Тимофійович разом зі мною «вник» у роботу, став скеровувати мої дії. Згодом вчена рада призначила Е. Т. Лазаренко моїм новим керівником.

Увесь попередній досвід спілкування з професором Лазаренком носив офіційний характер: завідувач кафедри — аспірант, визнаний учений — молодий науковець. Тепер же я подивилася на Едуарда Тимофійовича по-новому. За зібраністю та терплячістю приховувався не тільки глибокий розум, а й надзвичайна людяність, увага. Зрозумівши сутність виконаної мною роботи, професор відкинув зайве, чого, на жаль, виявилось достатньо, накреслив плани та визначив механізми їх реалізації. Напружена праця тривала два роки: було зроблено багато експериментів у Львові та Києві, подано заявки та отримано патенти на винаходи, робота набула чіткого науково-дослідного характеру. Увесь цей час я постійно відчувала допомогу та підтримку Едуарда Тимофійовича — з новими результатами прийшло й усвідомлення важливості того, чим займаюся, потреби продовжувати наукову роботу. Едуард Тимофійович відкрився мені з нового боку — я побачила садівника, котрий спушує та удобрює ґрунт, щедрою рукою засіває насіння, потім спостерігає за появою паростків, доглядає та плекає їх, доки не з'являться квіти.

Добрий урожай

Напевно, не кожну задачу чи наукову проблему, яку розв'язував Едуард Тимофійович, можна порівняти з квіткою. Але розв'язок будь-якої з них загальом і науковою зокрема має бути досконалим. Як і квіти. Отож мені видається

доречним порівняння Едуарда Тимофійовича з садівником, котрий постійно засіває, доглядає та плакає те, що у майбутньому має дати щедрі сходи.

Добра наука, дана Едуардом Тимофійовичем, постійно стає мені у нагоді. Окрім знань з багатьох конкретних проблем дослідження, виконуваного під керівництвом професора Лазаренка, закладені ним методологічні основи полегшують мою подальшу наукову роботу. Переконана, що не поодиноким у цьому — ясний, конкретний і водночас масштабний розум Едуарда Тимофійовича спричинився до появи на світ багатьох науковців у поліграфічній галузі.

ЦВЕТОЧНЫХ ДЕЛ МАСТЕР

(к 75-летию со дня рождения Э. Т. Лазаренко)

Статья написана по случаю юбилея многолетнего заведующего кафедрой технологии печатно-отделочных процессов, доктора технических наук, профессора, заслуженного деятеля науки и техники Украины Эдуарда Тимофеевича Лазаренко, и содержит не только слова благодарности, но и конкретные факты из общения с Ученым.

FLORAL BUSINESSES MASTER

(to 75-richehya from the day of birth of E. T. Lazarenko)

The Article is written on occasion of anniversary of long-term manager of department of technology drukarsko-obrobnikh processes, doctor of engineering sciences, professor, honoured worker of scitech Ukraine of Eduard Tymofij Lazarenko, and contains not only the words of gratitude but also concrete facts, from socializing with research Worker.

Стаття надійшла 20.04.10

УДК 140.8(09)(655)

Е. Т. Лазаренко, Л. Я. Степанюк, О. В. Мельников

Українська академія друкарства

ВЕЛИКЕ ВИДНО НА ВІДСТАНІ

(до 70-річчя з дня народження О. П. Стецьківа)

Стаття містить короткі біографічні відомості про багаторічного проректора з наукової роботи Української академії друкарства О. П. Стецьківа.

Остап Петрович Стецьків належав до покоління, чие дитинство було обпалене воєнним лихоліттям. У тих людей була непереборна прага до знань, нестримне бажання переборювати труднощі. Народився майбутній професор 17 грудня 1940 року в селі Поршні Пустомитівського району Львівської області в селянській родині. Після завершення середньої школи 1957 р. вступив на фізичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка,